

— Има случаи, когато и човѣкъ прекарва по-дълго време въ такова безжизнено състояние, че изглежда да е мъртвъ; но това състояние не е замръзване, а сънъ. Случвало се е такъвъ сънъ да продължава недѣли, месеци, а казватъ, че и до 2 години. Този сънъ прилича на зимния сънъ у нѣкои животни, но не настѫпва, както у животните, когато настѫпи зимата, а въ различно време и при това като болезнено явление. Най-често при нервно-мозъчни заболявания. Такъвъ продължителенъ сънъ, при който организъмътъ изглежда като мъртвъ, наричатъ *летаргия*. Случвало се е, заспали отъ летаргия да бѫдатъ погребани живи, защото околнитѣ сѫ ги мислили за умрѣли. Миналата година вѣстниците съобщиха за такъвъ случай въ Полша. Болно момиче заспало летаргически сънъ. Всички мислѣли, че то е умрѣло. Лѣкарътъ, който го лѣкувалъ — сѫщо. Той издалъ и актъ за смъртта на момичето. По нѣкакви причини погребението се забавило до четвъртия день. Когато спустнали сандъка въ гроба, момичето се събудило и извикало. Всички се изплашили и почнали да бѣгатъ. Свещеникътъ наредилъ веднага да откриятъ момичето, да седнатъ до него, та то, като дойде на себе си, да не разбере, че е на гробищата, за да се не изплаши. Тъй и направили; после домашнитѣ отвели момичето у дома му.

Тази грѣшка съ полячето-момиче не би станала, ако лѣкарътъ и околнитѣ можеха да познаятъ живота, който се крие подъ булото на смъртъта.

Разбирате ли сега, защо е необходимо да се познава тозъ животъ и защо ученитѣ правятъ толкова много опити да го опознаятъ?

— Да, да — отговорихме всички.

— Но не само това. Човѣкъ иска да опознае свѣта; той иска да знае, що е всичко това, което го заобикаля. Тази задача си поставя науката. Тъй науката иска да знае всичко и за живота и за смъртъта.